

Dokument ze zasedání

B9-0176/2024

11.3.2024

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

**o navrácení rumunského národního pokladu, který si nezákonně
přivlastnilo Rusko**
(2024/2605(RSP))

Nicolae Ștefănuță, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn
za skupinu Verts/ALE

Usnesení Evropského parlamentu o navrácení rumunského národního pokladu, který si nezákonně přivlastnilo Rusko (2024/2605(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Rusku,
 - s ohledem na článek 167 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
 - s ohledem na čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
 - s ohledem na Haagskou úmluvu z roku 1954 o ochraně kulturních statků za ozbrojeného konfliktu,
 - s ohledem na úmluvu UNESCO o opatřeních k zákazu a zamezení nedovolenému dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků z roku 1970,
 - s ohledem na úmluvu UNIDROIT o kradených nebo protiprávně vyvezených kulturních statcích z roku 1995,
 - s ohledem na článek 132 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že v roce 1916, kdy byl rumunský národní poklad ohrožen centrálními mocnostmi, uzavřela rumunská vláda a zástupci Národní banky Rumunska protokol s Ruskem, který stanovil podmínky přepravy první části pokladu do Moskvy, kde měl být bezpečně uchován; vzhledem k tomu, že podle protokolu ručila ruská vláda „za bezpečnost přepravy a úschovy rumunského pokladu a za jeho návrat do Rumunska“; vzhledem k tomu, že v roce 1917 následoval podpis druhého protokolu a proběhla přeprava druhé části pokladu;
- B. vzhledem k tomu, že pojmem „národní poklad“ se zde rozumí zlaté rezervy Národní banky Rumunska, tvořené jednak zlatými slitky a vzácnými mincemi a jednak kulturními a uměleckými předměty, které patří ke kulturnímu dědictví země;
- C. vzhledem k tomu, že národní poklad zákonně předaný Rusku k úschově obsahoval 91,5 tun ryzího zlata, které bylo součástí rezerv Národní banky Rumunska, a sbírky královských klenotů a vzácných mincí spolu s předměty velké kulturní a historické hodnoty, jako jsou státní archivy, různé dokumenty, cenné historické rukopisy, historické malby, vzácné knihy a sbírky mnoha veřejných a soukromých institucí za více než pět století rumunských dějin;
- D. vzhledem k tomu, že Rusko od té doby odmítá vrátit národní poklad v úplnosti do Rumunska, ačkoli se k tomu zavázalo v podepsaných protokolech; vzhledem k tomu, že navrácení rumunského národního pokladu, který si Rusko přivlastnilo, je pro rumunský národ otázkou velkého kulturního, historického a institucionálního významu;
- E. vzhledem k tomu, že Rusko od 24. února 2022 vede nezákonnou, nevyprovokovanou

a neodůvodněnou útočnou válku proti Ukrajině, což představuje zjevné a bezostyšné porušení Charty OSN a základních zásad mezinárodního práva;

1. odsuzuje Ruskou federaci za to, že si nezákonně přivlastnilo rumunský národní poklad a vědomě brání jeho navrácení, čímž porušuje protokoly doprovázející přepravu pokladu do Ruska a právní záruky jeho navrácení podepsané Rumunskem i Ruskem v letech 1916 a 1917;
2. vyzdvihuje numizmatickou a kulturní hodnotu artefaktů, které byly předány Rusku do úschovy z důvodu jejich ohrožení za první světové války; zdůrazňuje, že ačkoli většina kulturních, uměleckých a archivních předmětů byla Rumunsku vrácena v letech 1935 a 1956, zbývajících 91,5 tun ryzího zlata, které je součástí rezerv Národní banky Rumunska, Rusko v rozporu s protokoly podepsanými při přepravě pokladu nikdy nevrátilo; poukazuje na to, že celková hodnota rumunského ryzího zlata uloženého v Kremlu dnes přesahuje 5,5 miliard EUR;
3. konstatuje, že v roce 2003 vznikl společný rumunsko-ruský expertní výbor pověřený diskusemi a úsilím s cílem dosáhnout navrácení národního pokladu do Rumunska; lituje, že schůze výboru, které se uskutečnily v následujících letech, naposledy v roce 2019, nevedly k dohodě stran o navrácení pokladu; poukazuje na to, že Ruská federace a před ní ani SSSR nikdy formálně neuznaly, že poklad náleží Rumunsku a měl by mu být vrácen;
4. vyzývá Rusko, aby neprodleně vrátilo do Rumunska zbytek rumunského národního pokladu, jak byl předán Rusku v letech 1916 a 1917, v souladu s ustanovení podepsaných protokolů;
5. zdůrazňuje, že nezákonná, nevyprovokovaná a neodůvodněná útočná válka Ruska proti Ukrajině zásadně změnila kontext, v němž lze vést diskuse a přijímat rozhodnutí o politice EU vůči Rusku, včetně diplomatických vztahů; poukazuje na to, že výzvu k navrácení rumunského národního pokladu by bylo možné zařadit do programu obnovených vztahů mezi EU a Ruskem, jakmile Rusko splní podmínky pro normalizaci vztahů s EU, které zejména zahrnují úplné ukončení jeho veškerých vojenských aktivit na Ukrajině a bezpodmínečné stažení všech jeho ozbrojených sil a vojenského vybavení z celého mezinárodně uznávaného území Ukrajiny;
6. vyzývá Komisi, aby podpořila rumunské orgány při hledání legálních cest, jak zajistit bezodkladný návrat národního pokladu do Rumunska;
7. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Evropské službě pro vnější činnost, vládám a parlamentům členských států a prezidentovi, vládě a Parlamentu Ruské federace.